

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΑνΑΔ

**Μελέτης της ΑνΑΔ «Προβλέψεις ζήτησης και προσφοράς εργατικού δυναμικού
στην κυπριακή οικονομία 2022-2032»**

**Χαιρετισμός του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
κυρίου Γιάννη Παναγιώτου**

9 Μαρτίου 2023

Κυρίες και κύριοι

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που βρίσκομαι σήμερα εδώ στη δημοσιογραφική διάσκεψη που διοργανώνει η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου, με σκοπό την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της μελέτης «Προβλέψεις ζήτησης και προσφοράς εργατικού δυναμικού στην κυπριακή οικονομία 2022-2032».

Η πρόβλεψη της μελλοντικής κατάστασης στην κυπριακή αγορά εργασίας, για τα επόμενα δέκα χρόνια, αλλά και οι προοπτικές για τα επαγγέλματα του μέλλοντος, όπως καταγράφονται μέσα στη μελέτη που εκπονήθηκε, αποτελεί αναμφίβολα ένα ζωτικής σημασίας θέμα για την οικονομία και την αγορά εργασίας αλλά και για το ανθρώπινο δυναμικό του τόπου μας.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται σημαντικές και επιταχυνόμενες αλλαγές στην κυπριακή αγορά εργασίας και στα επαγγέλματα εξαιτίας της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας, του ψηφιακού μετασχηματισμού, των δημογραφικών αλλαγών με τη γήρανση του πληθυσμού, των περιβαλλοντικών προκλήσεων, των συνθηκών που προκάλεσε η πανδημία του κορωνοϊού καθώς και των γεωπολιτικών και οικονομικών εξελίξεων από τον συνεχιζόμενο πόλεμο μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας.

Ανάμεσα στις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η κυπριακή οικονομία και αγορά εργασίας, κάτω από αυτές τις ιδιαίτερες συνθήκες, είναι η διατήρηση της απασχόλησης, η περαιτέρω μείωση των ποσοστών ανεργίας, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων, καθώς και η δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για βιώσιμη και πράσινη ανάπτυξη.

Προς αυτή την κατεύθυνση κινείται και το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κύπρου 2021-2026, το οποίο εγκρίθηκε και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Βασική επιδίωξη του Σχεδίου είναι η αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, η βιώσιμη ανάπτυξη και η διασφάλιση της ανθεκτικότητας της κυπριακής οικονομίας. Το Σχέδιο αυτό αντικατοπτρίζει τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας για αξιοποίηση πόρων ύψους €1,2δισ που θα διατεθούν στην Κύπρο για την περίοδο 2021-2026 από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η υλοποίηση του Σχεδίου της Κύπρου προβλέπεται να γίνει μέσα από 134 στοχευμένα μέτρα, 58 μεταρρυθμίσεις και 76 αναπτυξιακά επενδυτικά έργα σε πέντε άξονες πολιτικής.

Στο πλαίσιο αυτού του Σχεδίου, αλλά και σειρά άλλων δράσεων και μεταρρυθμίσεων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει δρομολογήσει έργα και πολιτικές τα οποία αφορούν στην αγορά εργασίας της Κύπρου. Ενδεικτικά να αναφέρω ότι ανάμεσα στους κύριους άξονες προτεραιότητας περιλαμβάνονται η δημιουργία συνθηκών πλήρους απασχόλησης, ο περιορισμός της ανεργίας και η αντιμετώπιση των ανισοσκελειών στην αγορά εργασίας, η προστασία των δικαιωμάτων όλων των εργαζομένων, η συνεχής εκπαίδευση, κατάρτιση και επανακατάρτιση ανέργων και εργαζομένων, η αντιμετώπιση ζητημάτων ισότητας γυναικών και ανδρών και η παροχή ίσων ευκαιριών για όλους, η ψηφιοποίηση και η ηλεκτρονική διακυβέρνηση, η προώθηση ευέλικτων μορφών απασχόλησης καθώς και η κοινωνική ενσωμάτωση και ένταξη ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού και των ατόμων με αναπηρία.

Καταλυτικό ρόλο στην επιτυχή αντιμετώπιση των αναδυόμενων προκλήσεων στην κυπριακή αγορά εργασίας καλείται να διαδραματίσει το ανθρώπινο δυναμικό του τόπου μας, το οποίο αποτελεί τον σημαντικότερο πλουτοπαραγωγικό πόρο της κυπριακής οικονομίας. Η όσο το δυνατό καλύτερη και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, από τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς στην Κύπρο, οδηγεί σε αύξηση της παραγωγικότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους και ενδυναμώνει τις προοπτικές ανάπτυξης της οικονομίας.

Για τον λόγο αυτό, αποτελεί αδήριτη ανάγκη η συνεχής αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων των ατόμων μέσα από δραστηριότητες διά βίου μάθησης. Οι γνώσεις και δεξιότητες που αποκτούν τα άτομα από το εκπαιδευτικό σύστημα δεν αρκούν για ολόκληρο τον εργασιακό τους βίο και η αλλαγή των επαγγελμάτων είναι πλέον συχνό φαινόμενο.

Τα ακαδημαϊκά προσόντα και η εξειδίκευση αποτελούν αναμφίβολα σημαντικά εφόδια για ένταξη στην αγορά εργασίας αλλά η επαγγελματική ανέλιξή τους βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στη δυνατότητά τους να αποκτούν σε μια συνεχή βάση τις γνώσεις και δεξιότητες που απαιτεί η οικονομία. Η προσαρμογή θα γίνεται στην αγορά εργασίας και πρέπει να παρέχονται ευκαιρίες για τη διά βίου μάθηση. Αυτό όμως προϋποθέτει αλλαγή νοοτροπίας αφού η Κύπρος έχει ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής σε δραστηριότητες διά βίου μάθησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πρόσφατες μελέτες εκτιμούν ότι ένας στους δύο εργαζομένους θα χρειαστεί να αναβαθμίσει τις δεξιότητες του μέχρι το 2025 εξαιτίας των τεχνολογικών εξελίξεων στον χώρο εργασίας. Η πανδημία του κορωνοϊού επιτάχυνε την τάση για εξ αποστάσεως ηλεκτρονική μάθηση και οι επιχειρήσεις έχουν πενταπλασιάσει τις δραστηριότητες μάθησης που προσφέρουν εξ αποστάσεως. Οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας και τα επαγγέλματα αλλάζουν εξαιτίας της διττής ψηφιακής και πράσινης μετάβασης της οικονομίας. Συνεχίζεται η πόλωση στη ζήτηση δεξιοτήτων με αυξήσεις σε επαγγέλματα ανώτερου και κατώτερου επιπέδου ενώ υπάρχει μειωμένη ανάγκη για εργασίες ρουτίνας που αντικαθιστούν πλέον οι τεχνολογίες, ακόμη και για επαγγέλματα πτυχιούχων που παλαιότερα θεωρούσαμε ότι δεν θα επηρεαστούν.

Δεξιότητες όπως η δυνατότητα προσαρμογής στις σημαντικές αλλαγές στον επιχειρηματικό κόσμο είναι απαραίτητες. Ολοένα και περισσότεροι εργοδότες αναζητούν άτομα με τις αναγκαίες ψηφιακές και οριζόντιες δεξιότητες, όπως για παράδειγμα αναλυτική σκέψη και καινοτομία, καθώς και κριτική σκέψη και ανάλυση, για επιτυχία στο σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.

Οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί της Κύπρου οφείλουν να επενδύσουν στη συνεχή αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού τους, αξιοποιώντας και τις δραστηριότητες της Αρχής

Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου. Πρόσθετα, τα ίδια τα άτομα πρέπει να αναλάβουν το δικό τους μερίδιο ευθύνης συνειδητοποιώντας την ανάγκη για διά βίου μάθηση ώστε να παραμείνουν ανταγωνιστικά στην αγορά εργασίας και κατά συνέπεια να συνεχίσουν να απασχολούνται.

Σημαντικό εργαλείο στη χάραξη πολιτικής και στη λήψη ορθολογιστικών αποφάσεων με σκοπό την έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των μελλοντικών αλλαγών στην αγορά εργασίας της Κύπρου, αποτελεί η συστηματική παρακολούθηση των διαχρονικών τάσεων απασχόλησης στην αγορά εργασίας και η παροχή εκτιμήσεων για τη μελλοντική κατάσταση από την ΑνΑΔ. Προς αυτή την κατεύθυνση, η ΑνΑΔ, αξιοποιώντας την πολύχρονη εμπειρία και ειδικότητά της σε θέματα της αγοράς εργασίας, καθιέρωσε τη συστηματική διενέργεια προβλέψεων για τη ζήτηση εργατικού δυναμικού στην κυπριακή οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό, εκπόνησε τη μελέτη «Προβλέψεις ζήτησης και προσφοράς εργατικού δυναμικού στην κυπριακή οικονομία 2022-2032», η οποία, για πρώτη φορά, περιλαμβάνει προβλέψεις και για την προσφορά εργατικού δυναμικού.

Κλείνοντας, θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής θα μελετηθούν και αξιοποιηθούν κατάλληλα. Οι αρμόδιοι φορείς όπως το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και η ΑνΑΔ, σε στενή συνεργασία με άλλους κρατικούς φορείς, τους κοινωνικούς εταίρους καθώς και άλλους εμπλεκόμενους, θα αξιοποιήσουν τη μελέτη αυτή με σκοπό να αναπτύξουν πολιτικές και δράσεις για να βοηθήσουν το ανθρώπινο δυναμικό της Κύπρου να προσαρμοστεί στα μελλοντικά δεδομένα και απαιτήσεις.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στη σημερινή εκδήλωση η οποία είμαι σίγουρος ότι θα είναι χρήσιμη σε όλους τους εμπλεκόμενους και θα συμβάλει στην έγκαιρη αλλά και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων στην αγορά εργασίας της Κύπρου.

Σας ευχαριστώ.

9 Μαρτίου 2023

ΣΜ/..